

RAPORT SPECIAL
privind execuția bugetară a Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate
pe anul 2006

I. Fundamentarea inițiativei Avocatului Poporului

Încă de la înființarea sa, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de către petiționari cu cereri referitoare la problemele apărute în sistemul de ocrotire a sănătății, generate de blocarea fondurilor Casei Naționale de Asigurări de Sănătate de către Ministerul Economiei și Finanțelor, ceea ce a condus la existența unor deficiențe de organizare și de comunicare la nivelul întregului sistem.

Având în vedere aceste aspecte, în temeiul art. 59 din Constituție și al Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, în anul 2002 Avocatul Poporului a prezentat Parlamentului României, Raportul special privind sistemul de ocrotire a sănătății, document prin care s-au făcut o serie de propuneri referitoare la:

- completarea și revizuirea cadrului legislativ al sectorului de sănătate, pentru a asigura coerența și adaptarea acestuia la obiectivele strategiilor de reformă;

- adoptarea unor măsuri legislative prin care Ministerul Finanțelor și celelalte autorități publice implicate în acest proces să respecte principiul concordanței dintre destinația sumelor constituite în fondul de asigurări de sănătate și modul de utilizare a acestui fond;

- eficientizarea sistemului de executare a creanțelor la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate (FNUASS);

- asigurarea transparenței în procesul de administrare a FNUASS.

Raportul special adresat Parlamentului României s-a înscris pe linia eforturilor depuse de către Avocatul Poporului cu privire la armonizarea legislației naționale cu cea europeană în domeniul sănătății, document care a beneficiat de un larg ecou în rândul parlamentarilor, fiind acceptat ca atare.

Ca urmare, în anul 2003, Parlamentul României, ca putere constituantă, a adus perfecționări cadrului constituțional, astfel că, art. 139 din Constituție, prin Legea de revizuire a Constituției a suferit modificări importante.

Modificarea cu semnificații și consecințe juridice majore privind domeniul ce face obiectul acestui raport special o reprezintă introducerea unui nou text, art. 139 alin. (3) din Constituție, potrivit căruia „sumele reprezentând contribuțiile la constituirea unor fonduri se folosesc, în condițiile legii, numai potrivit destinației acestora”. Textul nou introdus instituie principiul potrivit căruia fondurile speciale se folosesc, în regimul stabilit prin lege, dar numai pentru realizarea scopului pentru care au fost constituite.

Această modificare, a statuat un criteriu de ordin constituțional pentru verificarea activității autorităților publice implicate în utilizarea acestor fonduri.

Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate este un fond special reglementat de Legea nr. 95/2006 privind asigurările sociale de sănătate, cu modificările și completările ulterioare. Principalul sistem de finanțare a ocrotirii sănătății populației îl reprezintă contribuțiile pentru asigurări sociale de sănătate, iar aceste sume ar trebui să se întoarcă la

asigurați sub forma serviciilor de sănătate și sub totala transparență a modalităților de utilizare a sumelor colectate.

Prin prezentul raport sunt prezentate elementele constitutive ale execuției bugetare a fondului special de asigurări sociale de sănătate (modalitățile de colectare a veniturilor și de utilizare a acestora, autoritățile publice implicate), observații privind prevederile legilor anuale ale bugetului de stat referitoare la bugetul acestui fond, precum și observații asupra execuției bugetare a fondului, în anul 2006.

Execuția bugetară a fondului reprezintă activitatea de încasare a veniturilor bugetare și de efectuare a plății cheltuielilor aprobate de buget și se realizează în baza legii anuale a bugetului de stat, cu respectarea normelor – cadru prevăzute de Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 82/1991 a contabilității, republicată, și a normelor metodologice privind încheierea execuției bugetare anuale (Norme Metodologice privind încheierea execuției bugetare a anului 2006, aprobate prin Ordinul nr. 2164/2006 al Ministerului Finanțelor Publice).

II. Constituirea și administrarea Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate

Fondul se constituie din contribuția pentru asigurări sociale de sănătate suportată de asigurați, de persoanele fizice și juridice care angajează personal salariat, din subvenții de la bugetul de stat, precum și din alte surse - donații, sponsorizări, dobânzi, exploatarea patrimoniului Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și al caselor de asigurări de sănătate potrivit legii (potrivit art. 209 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare).

Gestionarea fondului se face, potrivit prevederilor acestei legi, prin Casa Națională de Asigurări de Sănătate, respectiv, prin casele de asigurări sociale de sănătate județene și a municipiului București și prin Casa Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești și Casa Asigurărilor de Sănătate a Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

Încasarea veniturilor și plata cheltuielilor bugetare, precum și închiderea conturilor de venituri și cheltuieli ale bugetului FNUASS se realizează prin trezoreria statului, sub supravegherea Ministerul Economiei și Finanțelor.

a. Colectarea contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate (**execuția bugetară a veniturilor**) este efectuată de Agenția Națională de Administrare Fiscală și de casele de sănătate.

Până la data de 1 ianuarie 2004, colectarea contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate era efectuată de casele de sănătate, în exclusivitate. **După această dată, activitatea privind declararea, constatarea, controlul, colectarea și soluționarea contestațiilor pentru contribuția de asigurări sociale de sănătate (precum și pentru toate celelalte contribuții sociale) datorate de persoanele juridice și persoanele fizice care au calitatea de angajator sau entitățile asimilate angajatorului, se realizează de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, care are și calitatea de creditor bugetar** (potrivit art. 27 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 86/2003 privind reglementarea unor măsuri în materie financiar-fiscală, cu modificările și completările ulterioare).

Colectarea contribuțiilor persoanelor fizice, altele decât cele pentru care colectarea se face de către ANAF, se efectuează de către casele de asigurări de sănătate (art. 256 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare).

Prin urmare, cea mai mare parte din veniturile fondului este colectată de către ANAF, care comunică CNAS sumele încasate.

Din analiza prevederilor legilor anuale ale bugetului de stat, respectiv a bugetului FNUASS (anexa a legii anuale a bugetului de stat), observăm următoarele:

- politica de prudență în estimarea veniturilor și cheltuielilor (în plus, Curtea de Conturi a constatat că stabilirea bugetului nu a corespuns propunerilor CNAS, fiind efectuată în valori mult diminuate – atât sub aspectul posibilităților de colectare, cât și sub aspectul cheltuielilor necesare pentru acoperirea consumului curent și al arieratelor din anii precedenți);
- nu sunt luate în considerare/folosite disponibilitățile fondurilor din anii anteriori (estimate de către CNAS în proiectele de bugete) și disponibilitățile fondului de rezervă, astfel fiind realizate importante imobilizări de fonduri (15267,6 mld. ROL la 31 decembrie 2002, 70171,7 mld. ROL la 31 decembrie 2003 și 13300 mld. ROL la 31 decembrie 2004, sursa: Curtea de Conturi). Conform art. 265 alin. (2) și alin. (3) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, sumele rămase la finele anului și fondul de rezervă neutilizat se reportează în anul următor și se utilizează potrivit art. 262 alin. (1) lit. a) și b) din aceeași lege;
- nu sunt prevăzute modalitățile de utilizare a fondului de rezervă, așa cum prevede art. 265 alin. (4) din aceeași lege („utilizarea fondului de rezervă se stabilește prin legile bugetare anuale”).

b. Execuția bugetară a cheltuielilor:

Potrivit art. 256 alin. (3) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, „sumele colectate în contul Fondului național unic de asigurări de sănătate sunt în permanență la dispoziția CNAS și se repartizează de ordonatorul principal de credite proporțional cu sumele stabilite prin legile bugetare anuale, în fiecare domeniu de asistență medicală”.

Cu toate acestea, Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, precizează că veniturile și cheltuielile aprobate prin bugetele fondurilor speciale, se repartizează de către Ministerul Economiei și Finanțelor pe trimestre, în funcție de termenele legale de încasare a veniturilor, de termenele și posibilitățile de asigurare a surselor de finanțare a deficitului bugetar și de perioada în care este necesară efectuarea cheltuielilor.

Încasarea veniturilor și plata cheltuielilor bugetare, precum și închiderea conturilor de venituri și cheltuieli ale bugetului FNUASS se realizează prin trezoreria statului, sub supravegherea Ministerul Economiei și Finanțelor.

În concluzie, atribuții în materia execuției bugetare a bugetului FNUASS au următoarele instituții publice: Ministerul Economiei și Finanțelor, Trezoreria Statului, Agenția Națională de Administrare Fiscală, Casa Națională de Asigurări de Sănătate și casele de asigurări de sănătate județene.

Ministerul Economiei și Finanțelor deține principalele atribuții în materia fondurilor publice întrucât monitorizează întreaga execuție bugetară și administrează resursele derulate prin Trezoreria Statului.

Trezoreria Statului efectuează încasarea veniturilor și plata cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, precum și tuturor bugetelor componente ale sistemului bugetar.

Agencia Națională de Administrare Fiscală are **calitatea de creditor bugetar** - colectează veniturile bugetare datorate de plătitori, persoane juridice și persoane fizice, care au calitatea de angajator sau asimilați ai acestora și alte persoane care au obligații față de bugetul de stat. Totodată, efectuează controlul modului de stabilire, declarare și plată a contribuțiilor sociale, precum și executarea silită a creanțelor bugetare.

Casa Națională de Asigurări de Sănătate, potrivit art. 270 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, gestionează fondul, prin președintele CNAS, împreună cu casele de asigurări. Atribuțiile referitoare la gestionarea fondului sunt limitate de atribuțiile Ministerului Economiei și Finanțelor care monitorizează execuția bugetară și administrează toate resursele bugetare, deci implicit și ale acestui fond. Pe de altă parte, ANAF colectează veniturilor de la persoanele juridice și persoanele fizice care au calitatea de angajator.

Casele de asigurări de sănătate județene colectează contribuțiile persoanelor fizice, altele decât cele pentru care colectarea veniturilor se face de către ANAF și gestionează bugetul fondului aprobat, asigurând funcționarea sistemului de asigurări sociale de sănătate la nivel local; de asemenea, pot derula și dezvolta și activități pentru valorizarea fondurilor gestionate.

c. Controlul execuției bugetare

Execuția bugetară presupune ca realizarea veniturilor și efectuarea cheltuielilor aprobate prin legea bugetară anuală să se facă sub controlul unor organisme de stat cu răspunderi în activitatea bugetară. Atribuțiile de control al execuției bugetare sunt îndeplinite de următoarele autorități publice:

a) Parlamentul României – asigură un control politic, pe baza documentației prezentate de Guvern, în cursul anului bugetar. Controlul se exercită la cerere sau din oficiu și urmărește evoluția execuției bugetare, atât la realizarea veniturilor, cât și cu privire la efectuarea cheltuielilor bugetare.

b) Curtea de Conturi – exercită un control financiar ulterior extern asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a fondurilor bugetare ale statului. Anual, Curtea de Conturi prezintă Parlamentului un raport public asupra conturilor de execuție a bugetelor supuse controlului său (bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele locale, bugetele fondurilor speciale, fondurile de tezaur), precum și asupra contului anual al datoriei publice a statului și asupra situației garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe primite de către alte persoane juridice.

Raportul public anual cuprinde observațiile Curții de Conturi asupra conturilor de execuție a bugetelor supuse controlului său, încălcările de lege constatate și măsurile de trageră la răspundere luate, precum și alte aspecte pe care Curtea le consideră necesare.

c) Ministerul Economiei și Finanțelor – exercită un control administrativ specializat prin următoarele organe: aparatul de control al ministerului, organele de inspecție județene și Garda Financiară. Controlul administrativ – financiar specializat trebuie să urmărească

modul de realizare a veniturilor și de efectuare a cheltuielilor bugetare, limitarea cheltuielilor de funcționare, eliminarea cheltuielilor inoportune și neeconomice, utilizarea fondurilor bugetare conform destinației lor etc.

Activitatea de control financiar a statului se exercită prin Direcția de control financiar și structurile subordonate aparținând direcțiilor generale ale finanțelor publice județene, a municipiului București și Direcției generale de administrare a marilor contribuabili din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Prin urmare, constatăm că, gestiunea și administrarea fondului sunt în atribuția Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, dar Ministerul Economiei și Finanțelor și unitățile sale subordonate (Agenția Națională de Administrare Fiscală – ANAF, trezoreria statului) aprobă bugetul fondului, asigură încasarea și evidența veniturilor fondului, aprobă efectuarea tuturor cheltuielilor și realizează controlul financiar al statului.

III. Execuția bugetară a Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în anul 2006

Prin adresa nr. 3872 din 7 mai 2007, instituția Avocatul Poporului a solicitat Casei Naționale de Asigurări de Sănătate comunicarea Raportului de execuție bugetară a Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate. Autoritatea publică sesizată a comunicat informațiile solicitate. Din examinarea acestor informații rezultă următoarele:

Capitolul de venituri al Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate se constituie din:

- contribuțiile de asigurări sociale de sănătate ale persoanelor fizice și juridice;
- venituri din proprietate (*restituiri de fonduri din finanțarea bugetară a anilor precedenți*, venituri din dobânzi);
- subvenții de la bugetul de stat (contribuțiile de asigurări de sănătate pentru persoanele care satisfac serviciul militar în termen, pentru persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate, sau arest preventiv, respectiv pentru persoanele aflate în concediu pentru creșterea copilului până la 2 ani, precum și *subvenții primite de la bugetul fondului național unic de asigurări sociale de sănătate*);
- subvenții de la alte administrații (contribuțiile de asigurări de sănătate pentru persoanele care se află în concediu medical sau pentru îngrijirea copilului bolnav până la 7 ani, pentru persoanele care se află în concediu medical din cauză de accidente de muncă și boli profesionale, precum și pentru persoanele beneficiare de ajutor social);
- din alte surse (donații, sponsorizări, sume din veniturile proprii ale Ministerului Sănătății Publice);
- cota de contribuții pentru concedii și indemnizații – reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, cu modificările și completările ulterioare.

Veniturile fondului colectate de casele de sănătate și ANAF au fost încasate de către unitățile trezoreriei statului în conturile CNAS. Veniturile precizate au fost centralizate conform datelor transmise caselor de asigurări de sănătate de către trezorerii.

Încasarea contribuțiilor la FNUASS este efectuată doar în mică măsură de către casele de sănătate, pondere însemnată având veniturile colectate de către structurile teritoriale ale ANAF.

Capitolul de cheltuieli al Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate

În totalul cheltuielilor efectuate în anul 2006, cheltuielile pentru materiale și prestări servicii cu caracter medical reprezintă 93,6%, iar cheltuielile pentru administrare și funcționare reprezintă 1,6%.

Față de raportul de execuție a cheltuielilor fondului, facem următoarele observații:

- Sumele bugetare alocate medicamentelor compensate cu și fără contribuție personală reprezintă 19,7% din totalul cheltuielilor bugetului fondului, iar situația în fapt arată că aceste sume sunt insuficiente.
- Art. 263 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare prevede că **veniturile fondului nu se utilizează pentru investiții în construirea și consolidarea de unități sanitare**. Acest text de lege interzice investițiile în construirea și consolidarea de unități sanitare, dar veniturile fondului sunt folosite pentru realizarea unor sedii ale caselor de asigurări de sănătate (în ultimii ani - Casa de asigurări de sănătate Vrancea și Casa de asigurări de sănătate Târgu – Jiu), în timp ce sumele alocate de la bugetul de stat pentru construirea și consolidarea unităților sanitare sunt infime față de necesități.
- Raportul privind execuția bugetului FNUASS transmis instituției Avocatul Poporului cuprinde numai situația creanțelor datorate de către persoanele fizice la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, nu și situația creanțelor bugetare datorate de persoanele juridice colectate de către ANAF.

La nivelul caselor de asigurări de sănătate se înregistrează un număr de **39.576 cazuri de executare silită**, iar suma încasată pe parcursul anului 2006, în urma aplicării măsurilor de executare silită este de **7.423,79** mii lei.

Situația încasărilor ANAF, transmisă lunar caselor de asigurări de sănătate, nu reflectă separat suma reprezentând recuperările de creanțe, ci totalul încasărilor în care se regăsesc și contribuțiile curente, creanțele recuperate fiind determinate ca diferență între soldul final și soldul inițial al creanțelor la FNUASS.

Informații privind creanțele persoanelor juridice la bugetul fondului am regăsit pe **site-ul Agenției Naționale a Administrației Fiscale (<http://anaf.mfinante.ro/wps/portal>)**, unde sunt prezentate listele cu contribuabilii care înregistrează obligații restante la bugetul asigurărilor de sănătate la data de 31 martie 2007. Astfel, sunt înregistrați **88 de mari contribuabili** înregistrați cu obligații restante la bugetul asigurărilor de sănătate în **suma totală de: 212.756.337 lei**. Dintre acestea, situația acestor obligații restante este următoarea:

- s-a început procedura de executare silită împotriva a 46 de mari contribuabili (suma totală – **13.001.934 lei**);
- sunt în curs de soluționare cererile de compensare a 30 de mari contribuabili (suma totală **7.632.836 lei**);
- s-au acordat înlesniri la plată pentru 8 mari contribuabili (suma totală de **155.716.412 lei**);
- 2 societăți se află în administrare specială, în baza Legii nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării (sumă totală de **993856 lei**);

- 2 societăți se află în procedură de lichidare voluntară, în baza Legii nr. 137/2002 (suma totală de **35.411.300 lei**).

Totodată, pe acest site se află și lista **contribuabililor mici și mijlocii (în număr de 55.711)** care înregistrează obligații restante la bugetul asigurărilor de sănătate la data de 31 martie 2007.

Având în vedere aceste obligații restante la bugetul fondului stabilite de către ANAF, precum și faptul că Curtea de Conturi este autoritatea publică cu atribuții de control financiar asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a fondurilor bugetare ale statului, am solicitat Curții de Conturi să ne transmită Capitolul referitor la Controlul contului anual de execuție a bugetului FNUASS din Raportul public al Curții de Conturi a României pe anul 2005 (întrucât Raportul public aferent anului 2006 nu este finalizat).

Ca urmare a acestei solicitări, prin adresa nr. 5484 din 27 iunie 2007 ni s-a comunicat *Nota cu privire la constatările Curții de Conturi în legătură cu modul de utilizare a fondurilor alocate Casei Naționale de Asigurări de Sănătate în anul 2005*, din care se poate reține că **au fost constatate numeroase deficiențe în sistemul de evidențiere, urmărire și încasare a obligațiilor bugetare, dintre care:**

- neînregistrarea în fișele fiscale de plătitori a obligațiilor fiscale datorate și a celor suplimentare stabilite prin actele de control întocmite de organele cu atribuții de control fiscal;
- nestabilirea, neurmărirea și neîncasarea obligațiilor bugetare;
- neconcordanța între evidența nominală pe plătitori și cea sintetică, pe categorii de venituri;
- unele creanțe neîncasate la data de 1 ianuarie 2004, aflate în derulare, nu au fost continuate procedurile de încasare demarate de casele teritoriale, iar pentru alte creanțe restante procedurile de executare silită nu au fost demarate sau au fost demarate cu întârziere.

IV. Propuneri de îmbunătățire a legislației în materia utilizării FNUASS

În vederea garantării respectării prevederilor constituționale ale art. 139 alin. (3) potrivit căruia „Sumele reprezentând contribuțiile unor fonduri se folosesc, în condițiile legii, numai potrivit destinației acestora”, precum și pentru eficientizarea colectării veniturilor Fondului Național Unic al Asigurărilor de Sănătate, formulăm următoarele propuneri:

1. Modificări legislative în sistemul fundamentării bugetului FNUASS, astfel încât să se respecte de către Ministerul Economiei și Finanțelor proiectele de buget propuse de președintele CNAS, astfel cum precizează art. 266 alin. (1) coroborat cu art. 279 alin. (1) lit. j) și art. 281 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 95/2006.

Prin intervenția Ministerului Economiei și Finanțelor în stabilirea bugetului fondului, sumele prevăzute de CNAS sunt mult diminuate, ceea ce conduce la blocarea semnificativă a unor fonduri și acumularea de arierate de către furnizorii de servicii medicale – pentru acordarea de asistență spitalicească și pentru medicamente cu și fără contribuție personală, în tratamentul ambulatoriu.

2. Armonizarea legislației în domeniu, întrucât CNAS, conform legii, gestionează și administrează fondul, dar de fapt, realizează numai utilizarea sumelor alocate, Ministerul Economiei și Finanțelor estimează bugetul fondului fără a ține cont de propunerile CNAS, iar colectarea veniturilor se face în cea mai mare parte de către MEF – ANAF.

3. Introducerea unor norme legislative speciale prin care să se asigure utilizarea fondului de rezervă, precum și a excedentului bugetar, în conformitate cu prevederile legale (art. 262 și urm. din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare)

Art. 265 alin. (4) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, prevede că „utilizarea fondului de rezervă se stabilește prin legile bugetare anuale”. Cu toate acestea, în legile bugetare nu există texte de lege referitoare la folosirea acestor sume, prin urmare aceste sume nu sunt valorificate în folosul fondului.

Totodată, semnalăm lacune legislative referitoare la utilizarea **excedentului** bugetului FNUASS. Față de faptul că nu sunt prevăzute norme exprese privind utilizarea fondului de rezervă, precum și a excedentelor bugetului fondului, apreciem că se impune precizarea unor condiții exprese și limitative privind utilizarea acestora.

4. Introducerea interdicției de utilizare a veniturilor fondului pentru edificarea oricărui tip de construcții, chiar pentru orice **cheltuieli de capital** (incluse în Titlul 70 de cheltuieli din clasificarea economică a indicatorilor privind finanțelor publice)

Art. 263 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare prevede că **veniturile fondului nu se utilizează pentru investiții în construirea și consolidarea de unități sanitare**. Acest text de lege interzice investițiile în construirea și consolidarea de unități sanitare, ceea ce permite utilizarea veniturilor fondului pentru construirea sediilor caselor de sănătate.

Astfel, prin Legea nr. 379/2005 privind bugetul de stat pe anul 2006, Anexa 12⁸, este prevăzut un credit bugetar de 513000 lei din bugetul fondului pentru construirea sediului Casei de asigurări de sănătate Vrancea. Această finanțare este continuată prin Legea nr. 486/2006 privind bugetul de stat pe anul 2007, Anexa nr. 10⁰⁸, cu un credit bugetar de 1000000 lei.

Totodată, Legea nr. 379/2005 privind bugetul pe anul 2006, Anexa nr. 12⁹, prevede finanțarea cu un credit bugetar de 60034000 lei pentru „alte cheltuieli de investiții” - „dotări independente”. Legea nr. 486/2006 privind bugetul de stat pe anul 2007, Anexa nr. 10⁰⁸ prevede finanțarea din bugetului fondului a investițiilor de continuare (sediul Casei de Asigurări de Sănătate Vrancea), investiții noi (sediul Casei de Asigurări de Sănătate Târgu – Jiu), precum și alte cheltuieli de investiții (alte cheltuieli asimilate investițiilor, achiziții de imobile, cheltuieli pentru elaborarea studiilor de fezabilitate și fezabilitate, cheltuieli de expertiză, proiectare, și execuția privind consolidările, precum și dotări independente).

5. Luarea unor măsuri legislative pentru eficientizarea sistemului de evidență, urmărire și încasare a creanțelor la FNUASS, având în vedere numărul mare al contribuabililor cu obligații bugetare restante, înregistrați de către ANAF.

Potrivit Codului de Procedură Fiscală, Titlul VIII, Capitolul III art. 133 alin (1), în cazul în care debitorul nu plătește benevol obligațiile fiscale datorate, organele fiscale competente vor proceda la acțiuni de executare silită. Legea nu prevede însă un termen

pentru începerea, respectiv finalizarea procedurii executării silită. Lipsa acestor prevederi legislative determină tergiversarea procedurii de executare silită, astfel încât există un număr foarte mare de contribuabili cu datorii restante către bugetul asigurărilor de sănătate. Introducerea în legislație a unui termen în care să se înceapă acțiunea de recuperare a creanțelor de la debitori este imperios necesară. Termenul de urmărire și încasare a creanțelor trebuie să fie cât mai scurt, pentru a se evita acumularea de datorii, mai ales de către întreprinderile mari, precum și confruntarea cu starea de insolvabilitate a unora dintre aceștia.

6. Asigurarea transparenței execuției bugetare a bugetului Fondului Național Unic al Asigurărilor de Sănătate

Art. 9 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, stabilește principiul publicității bugetare, astfel că „sistemul bugetar este deschis și transparent”. Totodată, art. 5 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public prevede obligația fiecărei autorități sau instituții publice de a comunica din oficiu sursele financiare, bugetul și bilanțul contabil.

Pe de altă parte remarcăm faptul că denumirea unor indicatori bugetari nu este formulată clar, astfel încât să fie înțeles conținutul acestora fără echivoc (ca de exemplu: restituiri de fonduri din finanțarea bugetară a anilor precedenți, alte venituri din proprietate, diverse venituri, subvenții de la bugetul de stat - subvenții primite de bugetul fondului național unic de asigurări de sănătate, alte active fixe).

Prin urmare, întrucât cea mai mare parte a veniturilor fondului o constituie contribuțiile asiguraților, aceștia ar trebui să cunoască în mod clar, transparent, modalitatea de folosire a acestor sume.

7. O problemă permanentă o reprezintă insuficiența sumele bugetare alocate medicamentelor compensate cu și fără contribuție personală.

Propunem introducerea unor texte legislative care să cuprindă prevederi clare, exprese cu privire la sumele necesare a fi alocate pentru medicamentele compensate.

Coordonator,

Adjunct al Avocatului Poporului,

Ionel Oprea

Colectiv de lucru,

Consilier al Avocatului Poporului, Simina Gagu
Expert, Claudia Filip
Expert, Ligia Crăciunescu

București, 7 august 2007